

Les Arts Florissants

William Christie

5

DIJOURS, 16 DE JUNY 2016 – 20.30 h

Sala de Concerts

Les Arts Florissants

Katherine Watson, soprano

Tim Mead, contratenor

Reinoud Van Mechelen, tenor

André Morsch, baix

William Christie, director i clavecí

Catalunya Música emet en directe aquest concert. Per tornar-lo a escoltar, consulteu la programació a www.catmusica.cat

Cat música
Intensament Clàssics

Programa

Johann Sebastian Bach (1685-1750)
Missa en Si menor, BWV 232

MISSA

Kyrie

Kyrie eleison
Christe eleison
Kyrie eleison

Gloria

Gloria in excelsis Deo
Et in terra pax
Laudamus te
Gratias agimus tibi
Domine Deus
Qui tollis peccata mundi
Qui sedes ad dextram Patris
Quoniam tu solus Sanctus
Cum Sancto Spiritu

Symbolum Niceum (Credo)

Credo in unum Deum
Patrem omnipotentem
Et in unum Dominum
Et incarnatus est
Crucifixus
Et resurrexit
Et in Spiritum sanctum Dominum
Confiteor
Et expecto

Sanctus

Sanctus

Osanna, benedictus, Agnus Dei et dona nobis pacem

Osanna in excelsis
Benedictus
Agnus Dei
Dona nobis pacem

Durada aproximada: 115' sense pausa

Palau 100

Abona't a la nova temporada 2016 — 2017

Fes Palau, fes-te'l teu!

**London
Symphony
& Nosedá**

Requiem
Verdi

**O. Simfònica
del Liceu**

El capvespre dels déus
Wagner

**Marc
Minkowski***

El trencanous
Txaikovski
*Aquest concert substitueix la *Segona*
de Mahler amb l'Orquesta Juvenil
Teresa Carreño

**Sir András
Schiff**

Darreres sonates

**William
Christie**

El Messies
Händel

**Pablo
Heras-Casado**

Selva morale e spirituale
Monteverdi

**Gustavo
Dudamel**

Integral de les simfonies
Beethoven

**Zukerman
& Bronfman**

Sonata Primavera
Beethoven

**Cecilia
Bartoli**

Recital de veu i piano

**René
Jacobs**

Così fan tutte
Mozart

**Sir John
Eliot
Gardiner**

Il ritorno d'Ulisse in patria
Monteverdi

**Mena & BBC
Philharmonic**

La Romàntica
Bruckner

**Temirkanov
& Moreno**

La Patètica
Txaikovski

**Jordi
Savall**

Simfonies 39, 40 i 41
Mozart

**Abonament
Jove**
(fins a 35 anys)
**40% de
descompte**

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Abonaments, entrades individuals
i packs a mida ja a la venda a Taquilles
del Palau i a www.palaumusica.cat

Taquilles del Palau de la Música
902 442 882
taquilles@palaumusica.cat
abonaments@palaumusica.cat

Amb la col·laboració de:

Tots sou part del Palau

Mecenes Protectors

Media Partners

Col·laboradors

Aena — Aenor — Armand Basi — Autoritat Portuària de Barcelona — Bagués-Masriera Joiers — Coca-Cola — Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports — Col·legi de Farmacèutics de Barcelona — Deloitte — Esteve — Fundació Castell de Peralada — Fundació Metalquímia — Hoteles Catalonia — IATI Seguros — La Fageda — Loteria de Catalunya — Plusfresc — Quadis — Roca Junyent, S.L.P. — Saba Infraestructures, S.A. — Serunion

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. — Clos Interiors, S.L. — Eurofirms ETT S.L.U. — Fundació Antoni Serra Santamans — Horaci Miras Giner — Teatre Romea — Veolia Serveis Catalunya S.A.U.

Gràcies!

Mecenes d'Honor

Comentari

Cap carta ni cap document contemporani de Johann Sebastian Bach esmenta la composició que avui dia coneixem amb el nom de *Missa en Si menor*. De fet, pràcticament la primera referència a l'obra es troba en el catàleg del llegat *post mortem* del seu fill Carl Philipp Emanuel, en què el 1790 apareix identificada com “*die große catholische Messe*”, és a dir, “*la gran Missa catòlica*”. Un gran sentit pràctic –eren moltes les grans misses catòliques existents en la història– va provocar que la *Missa* passés a associar-se sistemàticament a partir de la dècada del 1820 amb la tonalitat principal de la majoria de les seves seccions, Si menor, un costum que prengué carta de naturalesa en l'edició de la *Bach-Gesamtausgabe* del 1856. No sembla que calgui insistir, doncs, que no es tracta pas d'un títol pensat per l'autor.

Som davant una missa catòlica, d'acord amb la millor tradició romana, però composta per un músic luterà, al servei durant bona part de la seva vida de la causa protestant. Aquí trobem la primera –i aparent– incongruència, en què rau la base de les innombrables disputes que ha provocat la naturalesa i l'estructura d'aquesta obra única. Dues són, resumint, les teories que tracten d'explicar aquesta paradoxa.

1) La *Missa en Si menor* no és una partitura unitària, i Bach mai no la va concebre així, sinó que és fruit de la recopilació de quatre blocs musicals diversos creats per al culte luterà (tesi defensada principalment pel musicòleg Friedrich Smend, responsable de la primera gran edició moderna de la *Missa*, publicada per la Neue Bach Gesellschaft a l'editorial Bärenreiter el 1954); Smend tenia tants de recels que fos una missa de debò, que significativament esmentà l'obra com a “*die sogenannte h-moll-Messe*” (“la coneguda com a *Missa en Si menor*”).

2) La *Missa en Si menor* sí que va ser concebuda per Bach al final de la seva vida com un tot unitari a partir de materials precedents i d'altres de nova creació, al marge fins i tot de l'ús pràctic en el context de la litúrgia eclesiàstica (proposta, entre molts d'altres, de Georg von Dadelsen, que es va afanyar a rebatre en un article publicat el 1959 les teories defensades per Smend en el seu pròleg en l'edició esmentada, bo i corregint la lectura i interpretació de les diverses fonts).

Tantes divergències s'expliquen en bona mesura per l'accidentada gestació de l'obra. Un primer fet, la mort d'August el Fort, elector de Saxònia i rei de Polònia, l'1 de febrer de 1733, va provocar que es decretés la prohibició d'interpretar música a totes les esglésies de la seva jurisdicció fins a la coronació del seu successor. Pel que sembla (sempre immersos, però, en el terreny de les conjectures), Bach va aprofitar aquesta interrupció d'una part de les seves obligacions com a Kantor de la Thomasschule de Leipzig per compondre una *Missa* (“Kyrie” i “Gloria”). Una vegada enllestida, el 27 de juliol de 1733 va enviar-ne una còpia autògrafa (amb totes les parts vocals i instrumentals) al successor d'August el Fort, Frederic August II, amb un escrit en què demanava un nomenament com a mestre de capella de la cort i, en certa mesura, una alliberament de les seves rígides i potser monòtones obligacions de Leipzig. Ni la *Missa* (com en diu Bach en el seu manuscrit) ni el mateix escrit no van aconseguir l'efecte desitjat, ja que el nomenament esperat no es va produir fins al 19 de novembre de 1736 i es va quedar merament en un títol honorífic (“*Compositeur*”, segons el decret original), sense gaire transcendència pràctica. *Ergo*: Bach va continuar a Leipzig fornint

la música requerida en la litúrgia, però sense compondre gairebé obres noves i centrant la seva activitat creadora cada vegada més en l'aprofundiment en la ciència musical –una activitat desvinculada en gran mesura de l'entorn exterior– i en l'edició de les seves pròpies obres.

És en aquest context que hem de situar i entendre l'obra que avui escoltarem. Bach no era catòlic (sí que ho era la cort de Dresden), però no resulta forassenyat pensar que volgués sentir-se una baula més en la gloriosa tradició de la música occidental, que havia tingut en el text de l'ordinari de la missa el principal fil d'unió. El resultat final és una obra que depassa de llarg les dimensions d'una missa destinada al culte litúrgic (només el “Kyrie” i el “Glòria” tenen una durada aproximada d'una hora) i que fins i tot en va néixer al marge. Així doncs, cap al 1747, Bach, que començava a afrontar un declivi inexorable de salut, va decidir escometre la idea de posar en música l'ordinari complet de la missa romana. Per fer-ho es va valer lògicament dels dos extensos fragments compostos el 1733 i d'un “Sanctus” que havia escrit destinat a un servei de Nadal el 1724 però que, com era costum en la tradició luterana, no contenia l’“Osanna” i el “Benedictus”, d'inclusió obligada en el projecte que ara afrontava. En aquestes dates es degué enfrontar, doncs, al repte de compondre el “Credo” (que ell va titular, novament segons la pràctica luterana, “Symbolum Nicenum”), les dues seccions esmentades del “Sanctus” i, finalment, l’“Agnus Dei” de tancament. És per això que, una vegada compilades totes les seccions de l'ordinari, fossin quatre i no cinc els blocs resultants, i com a tals apareixen numerats de la mà del mateix Bach en el manuscrit P 180 de l'Staatsbibliothek de Berlín i en l'edició d'Smend: 1) *Missa* [“Kyrie” i “Glòria”], 2) *Symbolum Nicenum* [“Credo”], 3) Sanctus, 4) *Osanna/Benedictus/Agnus Dei et Dona nobis pacem*. La *Missa en Si menor* no seria, per tant, una obra *original*, el fruit del geni curull d'inspiració tan del gust de la mentalitat romàntica, sinó la pacient i minuciosa reelaboració d'un artesà de productes sortits molt abans del seu propi taller compositiu.

Aquest caràcter de quasi *collage* no ha evitat que molts n'hagin sentit l'alè de transcendència des que una ànima bona –l'editor suís Hans Geogr Nägeli– va decidir de rescatar-la de les tenebres el 1818 després de comprar el manuscrit als hereus de Carl Philipp Emanuel Bach el 1805. La tasca de dur-la per primera vegada a la impremta no va ser fàcil, i després de veure la llum el “Kyrie” i el “Glòria” el 1833, “*gravats a partir de l'autògraf*”, l'edició completa no va aparèixer fins al 1845. Mentrestant Nägeli –que s'havia dolgut del “*públic reduït*” que havia demostrat interessat en la publicació– havia mort el 1836, per bé que abans va qualificar la composició com “*la més gran obra d'art musical de tots els temps i de tots els pobles*”, una afirmació visionària si tenim en compte que mai no s'havia interpretat en públic (no s'oferi per primera vegada sencera fins al 1859) i que hi subjau la transcendència de la seva condició de “*gran missa catòlica*” per encimbellar-la al rang que més li escau i que, sens dubte, més satisfaria el seu creador: el d'una música ecumènica i, conseqüentment, universal.

Luis Gago és traductor i crític musical d'«El País»

Textos

Johann Sebastian Bach *Missa en Si menor, BWV 232*

KYRIE

Cor
Kyrie eleison

Duet (soprano I i II)
Christe eleison

Cor
Kyrie eleison

GLORIA

Cor
Gloria in excelsis Deo.
Et in terra pax hominibus bonae voluntatis.

Ària (soprano II)
Laudamus te, benedicimus te, adoramus te, glorificamus te.

Cor
Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam.

Duet (soprano I i tenor)
Domine Deus, Rex coelestis, Deus Pater omnipotens,
Domine Fili unigenite, Jesu Christe altissime,
Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris.

Cor
Qui tollis peccata mundi, miserere nobis.
Qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram.

Ària (contralt)
Qui sedes ad dextram Patris, miserere nobis.

Ària (baix)
Quoniam tu solus sanctus, tu solus Dominus,

KYRIE

Cor
Senyor, tingueu pietat

Duet (soprano I i II)
Crist, tingueu pietat

Cor
Senyor, tingueu pietat

GLÒRIA

Cor
Glòria a Déu a dalt del cel
i a la terra pau als homes de bona voluntat.

Ària (soprano II)
Us lloem, us beneïm, us adorem, us glorifiquem.

Cor
Us donem gràcies per la vostra immensa glòria.

Duet (soprano I i tenor)
Senyor Déu, Rei celestial, Déu Pare omnipotent,
Senyor, Fill unigènit, Jesucrist,
Senyor Déu, Anyell de Déu, Fill del Pare.

Cor
Vós que lleveu el pecat del món, tingueu pietat de nosaltres;
Vós que lleveu el pecat del món, acollíu la nostra súplica.

Ària (contralt)
Vós que seieu a la dreta del Pare, tingueu pietat de nosaltres.

Ària (baix)
Perquè Vós sou l'únic sant, Vós l'únic Senyor,

tu solus altissimus Jesu Christe.

Cor
Cum Sancto Spiritu in gloria Dei Patris.
Amen.

SIMBOLUM NICEUM (CREDO)

Cor
Credo in unum Deum.

Cor
Patrem omnipotentem, factorem coeli et terrae,
visibilium omnium et invisibilium.

Duet (soprano I, contralt)
Et in unum Dominum Jesum Christum,
Filiium Dei unigenitum
et ex Patre natum ante omnia saecula.
Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum
de Deo vero,
genitum, non factum consubstantialem Patri,
per quem omnia facta sunt. Qui propter nos
homines
et propter nostram salutem descendit de coelis.

Cor
Et incarnatus est de Spiritu Sancto
ex Maria virgine, et homo factus est.

Cor
Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato,
passus et sepultus est.

Cor
Et resurrexit tertia die secundum scripturas,
et ascendit in coelum, sedet ad dextram Dei
Patris, et iterum venturus est cum gloria
judicare vivos et mortuos,
cuius regni non erit finis.

Ària (baix)
Et in Spiritum Sanctum Dominum et
vivificantem,
qui ex Patre Filioque procedit;
qui cum Patre et Filio simul adoratur et
conglorificatur;
qui locutus est per Prophetas.
Et unam sanctam catholicam et apostolicam
ecclesiam.

Vós l’únic Altíssim, Jesucrist.

Cor
Amb l’Esperit Sant, en la glòria del Déu
Pare. Que així sigui.

SÍMBOL NICÈ (CREDO)

Cor
Crec en un sol Déu.

Cor
Pare totpoderós, creador del cel i de la terra,
de totes les coses visibles i invisibles.

Duet (soprano I, contralt)
I en un sol Senyor Jesucrist, fill unigènit de
Déu,
nascut del Pare abans de tots els segles.
Déu de Déu, Llum de Llum, Déu vertader
de Déu vertader,
engendrat, no pas creat, de la mateixa
naturalesa que el pare; per ell tota cosa fou
creada. El qual per nosaltres els homes
i per la nostra salvació davallà del cel.

Cor
I, per obra de l’Esperit Sant,
s’encarnà de la Verge Maria i es féu home.

Cor
Crucificat després per nosaltres sota el poder
de Ponç Pilat, patí i fou sepultat.

Cor
I ressuscità el tercer dia, d’acord amb les
Escriptures
i se’n pujà al cel; seu a la dreta del Pare
i tornarà gloriós a judicar els vius i els morts,
i el seu regnat no tindrà fi.

Ària (baix)
Crec en l’Esperit Sant, que és Senyor i infon
la vida;
que procedeix del Pare i del Fill
i juntament amb el Pare i el Fill és adorat i
conglorificat;
que parlà per boca dels profetes.
I en una sola Església, santa catòlica i
apostòlica.

Cor
Confiteor unum baptisma in remissionem
peccatorum.
Et exspecto resurrectionem mortuorum
et vitam venturi saeculi, Amen.

SANCTUS

Cor
Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus
Sabaoth
Pleni sunt coeli et terra gloria eius.

OSANNA. BENEDICTUS,
AGNUS DEI ET DONA NOBIS
PACEM

Cor
Osanna in excelsis

Ària (tenor)
Benedictus qui venit in nomine Domini.

Cor
Osanna in excelsis

Ària (contralt)
Agnus Dei qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.

Cor
Dona nobis pacem.

Cor
Confesso que hi ha un sol baptisme per
perdonar el pecat.
I espero la resurrecció dels morts i la vida
del món que ha de venir. Que així sigui.

SANT

Cor
Sant, sant, sant és el Senyor Déu dels
exèrcits.
El cel i la terra són plens de la seva glòria.

HOSANNA. BENEDICCIÓ.
ANYELL DE DÉU DONEU-NOS LA
PAU

Cor
Hosanna a les altures.

Ària (tenor)
Beneït el qui ve en nom del Senyor.

Cor
Hosanna a les altures.

Ària (contralt)
Anyell de Déu, que lleveu el pecat del món,
Tingueu pietat de nosaltres.

Cor
Doneu-nos la pau.

© Pascal Gely

Biografies

Les Arts Florissants

El grup de cantants i instrumentistes dedicats a la música barroca interpretada amb instruments antics Les Arts Florissants, fundat el 1979 pel clavecinista i director francoamericà William Christie, ha estat pioner en imposar al món musical francès un repertori fins aleshores poc conegut (incloent-hi el redescobriment de les col·leccions de la Biblioteca Nacional de França) i avui tan admirat, no només del Gran Segle Francès, sinó també de la música europea dels segles XVII i XVIII. Dirigida per William Christie, des del 2007 ha confiat les funcions de codirecció al tenor britànic Paul Agnew.

Des de l'aclamada representació d'*Alys* de Lully a l'Opéra Comique de París el 1987, és a l'escena lírica on ha obtingut els èxits més grans, amb les òperes de Rameau, Lully, M. A. Charpentier, Monteverdi, Purcell, Händel i Mozart, a més de compositors menys divulgats com Landi, Cesti, Campra i Herold. Les produccions teatrals de Les Arts Florissants s'han beneficiat dels millors directors escènics, com, entre d'altres, Jean-Marie Villégier, Robert Carsen, Adrian Noble, Andrei Serban, Luc Bondy i Macha Makeïeff.

També ha estat aclamat en prestigioses sales, amb oratoris i òperes en versió de concert o semiescenificades, música de cambra (madrigals de Monteverdi i Gesualdo) o obres de gran format (els grans motets de Rameau, Mondiville i Campra). Cada temporada ofereix al voltant d'un centenar de concerts a França –a la Philharmonie de París com a artista en residència, al Théâtre de Caen, Opéra Comique, Théâtre des Champs Élysées, Château de Versailles, així com en nombrosos festivals–, i a Nova York, Londres, Edimburg, Brussel·les, Viena, Salzburg, Madrid, Barcelona i Moscou, entre altres ciutats.

La formació té una extensa discografia de prop de 100 gravacions (CD i DVD) i la seva pròpia col·lecció en col·laboració amb Harmonia Mundi, sota la direcció de William Christie i Paul Agnew. Els darrers anys ha creat nombrosos programes de formació per a músics joves, el més emblemàtic dels quals és l'Acadèmia Le Jardin des Voix, fundada el 2002, que se celebra cada dos anys. També existeix un acord de col·laboració entre William Christie, Les Arts Florissants i la Juilliard School de Nova York, que des del 2007 ha propiciat un fructífer intercanvi artístic entre França i els Estats Units.

A Espanya, Les Arts Florissants ha estat convidat pel Teatro Real de Madrid, amb el director escènic Pier Luigi Pizzi, en la trilogia monteverdiana (2008-2010). Actua sovint a l'Auditorio Nacional, Palau de la Música Catalana, auditoris de Galícia, Conca i Girona, Teatros del Canal de Madrid, Teatro Arriaga de Bilbao, etc. També ha presentat *Le Jardin des Voix* el 2013 i el 2014 *Air de Cour*, a més d'interpretar *Monsieur de Pourceaugnac* (Lully i Molière), *Il re pastore*, la *Missa en Si menor* de Bach, *El Messies* de Händel, etc.

Les Arts Florissants rep el suport del Ministeri de Cultura i Comunicació de França. Des del gener del 2015, l'agrupació ha estat artista en residència a la Philharmonie de París. Selz Foundation, American Friends of Les Arts Florissants i Crédit Agricole Corporate & Investment Bank en són els principals patrocinadors.

Katherine Watson, soprano

Llicenciada al Trinity College de Cambridge, com a concertista ha treballat amb directors de renom, ha actuat a Europa (especialment a França), així com als Estats Units i ja ha ofert una gira per l'Àsia.

Ha cantat *Apollo e Dafne* de Händel, i també *Messiah* i *Jephtha* al Festival de Beaune, una gira amb l'*Oratori de Nadal* de Bach, *Grans motets* i *Dardanus* de Rameau. A més del repertori barroc, ha interpretat obres de Mahler, Lutoslawski, Knoxville, Barber, Vaughan Williams i Britten. Aquesta temporada ha encarnat el rol de *Theodora* de Händel (W. Christie i Les Arts Florissants). I té com a projectes *Castor et Pollux* de Rameau, *Samson* de Händel, la protagonista d'*Isbé* de Mondoville i *Méropé* de *Persée* de Lully. El 2017 tornarà als Champs Elysées amb *Il ritorno d'Ulisse in patria* (Giunone) de Monteverdi.

Tim Mead, contratenor

El seu repertori va de Cavalli, Monteverdi i Händel als segles xx i xxi. Ha cantat *Spinoza* (estrena mundial) de Loevendie, *Akhmaten* de Glass i *The minotaur* de Birtwistle. Ha actuat amb l'Orchestra of the Age of Enlightenment, Le Concert d'Astrée, Royal Scottish National Orchestra, Les Arts Florissants, The English Concert i l'Akademie für Alte Musik de Berlín, entre d'altres. Amb directors com I. Bolton, W. Christie, A. Curtis, O. Dantone, V. Jurowski, M. Minkowski..., al Festival de Glindebourne, Òpera Nacional de Bergen, Òpera de Lilla, Theater an der Wien, i a Caen, Basilea, Concertgebouw d'Amsterdam, Vlaanderen Opera, Covent Garden, Bayerische Staatsoper, English National Opera, etc.

En CD té la *Passió segons sant Mateu* i la *Missa en Si menor* de Bach, *L'incoronazione di Poppea* de Monteverdi i nombroses obres de Händel.

Reinoud Van Mechelen, tenor

Nascut a Lovaina (1987), va estudiar al Reial Conservatori de Brussel·les. El 2007 participà en l'Académie Baroque Européenne d'Ambronay i cantà el rol de Plutus en *Le Carnaval et la folie* de Destouches, amb Hervé Niquet. Membre de Le Jardin des Voix (2011-2013), hi cantà el rol de Zéphir d'*Atys* de Lully en una gira de concerts. Col·laboració que s'ha aprofundit actuant amb Les Arts Florissants als festivals d'Ais de Provença, Edimburg i Château de Versailles. També ha col·laborat amb Le Concert Spirituel, Les Talens Lyriques, Il Gardellino, L'Arpeggiata, B'Rock, Ricercar Consort, Scherzi Musicali, Orquesta Barroca de la Unió Europea i Royal Philharmonic de Liverpool, entre d'altres.

La temporada 2014-15 va oferir *Castor et Pollux* de Rameau (Champs Elysées) i *Les fêtes vénitiennes* de Campra (Opéra Comique de París).

André Morsch, baix

Estudià a Àustria, al Conservatori i a la Nova Acadèmia d'Òpera de la Haia. El 2007 guanyà el Concurs Internacional de Lied d'Stuttgart i el Premi Bernac de l'Acadèmia Ravel de Saint Jean de Luz. El 2005 William Christie el convidà a Le Jardin des Voix.

Des del 2011 és membre de l'Staatsopero d'Stuttgart, on ha ofert rols mozartians (Fígaro, Leporello i Papageno), i també de R. Strauss (*Ariadne auf Naxos*) i Rossini (*La Cenerentola*). La temporada 2015-16 ha tornat a Stuttgart i ha cantat recitals amb Sara Connolly al Concertgebouw d'Amsterdam. I la *Missa en Si menor* de Bach amb Les Arts Florissants i la *Passió segons sant Joan* amb l'Orquestra del segle XVIII. La seva agenda d'òpera inclou el protagonista de *Cadmus et Hermione* de Lully a l'Opéra Comique de París (Diapason d'Or, DVD de l'any 2009 de la crítica alemanya).

William Christie, director

Clavecínista, director, musicòleg i professor nascut a Buffalo (Nova York), format a les universitats Harvard i Yale i resident a França des del 1971, on es nacionalitzà el 1995, ha fet conèixer al gran públic el repertori francès dels segles XVII i XVIII i la música barroca europea en general. La seva carrera va fer un gir decisiu en fundar el 1979 el grup instrumental i vocal Les Arts Florissants. Al capdavant d'aquest conjunt va desenvolupar, als teatres d'òpera i a les sales de concerts, un estil molt personal, musical i teatral, tot renovant la interpretació d'un repertori fins aleshores descuidat i oblidat. El 1987 va viure una autèntica consagració pública amb les representacions d'*Atys* de Lully a l'Opéra Comique de París.

De Charpentier a Rameau, passant per Couperin, Mondonville, Campra o Montéclair, William Christie és el mestre indiscutible de la tragèdia lírica francesa, en produccions d'òpera-ballet, al costat de motets francesos i música cortesana. Això no ha impedit l'exploració d'altres repertoris europeus: Monteverdi, Rossi, Scarlatti, Purcell, Händel, Mozart i Haydn.

Com a director convidat, apareix habitualment al Festival de Glyndebourne, Metropolitan de Nova York, Opernhaus de Zuric i a l'Òpera Nacional de Lió. Entre els anys 2002 i 2007 va ser reclamat sovint per dirigir l'Orquestra Filharmònica de Berlín. Té una extensa discografia de més d'un centenar d'enregistraments, molts dels quals premiats a França i a l'estranger, per a Harmonia Mundi, Warner Classics/Erato, Virgin Classics i el segell de Les Arts Florissants.

Durant més de quaranta anys ha donat suport a diverses generacions de cantants i instrumentistes. Del 1982 al 1995 va ser professor al Conservatori de París. Avui és sol·licitat sovint per impartir classes magistrals o dirigir escoles, com ara a Ais de Provença o Ambronay. Des del 2007 és Artista Resident de la Juilliard School de Nova York. Per aprofundir la seva tasca pedagògica, el 2002 va fundar, juntament amb Les Arts Florissants, una acadèmia biennal per a joves cantants, Le Jardin des Voix, els finalistes de la qual formen part d'una gira internacional que serveix com a punt de partida de les seves carreres.

A Espanya, ha estat convidat al Teatro Real de Madrid (*Trilogia monteverdiana*, 2008-2010); el gener de 2011 triomfà a l'Auditorio Príncipe Felipe d'Oviedo amb els contratenors Philippe Jaroussky i Max Cencic, i el mes de març dirigí *Pygmalion* de Rameau al Palau de la Música de València. També l'hem vist en *Le Jardin des Voix* el 2011 i el 2013, i ha dirigit *Belshazzar* el 2012 als auditoris de Valladolid i Madrid. El 2015 va dirigir l'Orquesta Nacional de España i el 2016 la representació de *Monsieur de Pourcegnac* al Teatro Arriaga de Bilbao. Aquest mateix any dirigeix la *Missa en Si menor* de Bach a l'Auditori de Conca, a més de fer-ho al Palau de la Música Catalana, així com també *Cantates* de Bach a Girona i *El Messies* de Händel al Palau de Barcelona i a l'Auditorio Nacional de España.

Les Arts Florissants

Cor

Sopranos

Jennifer Courcier
Eugénie de Padirac
Maud Gnidzaz
Cécile Granger
Juliette Perret
Virginie Thomas
Julia Wischniewski

Mezzosopranos

Corine Bahuaud
Alice Gregorio

Alice Habellion

Eleonore Pancrazi

Contratenor

Bruno Le Levreur

Tenors

Sean Clayton
Thibaut Lenaerts
Nicholas Scott
Jonathan Spicher

Orquestra

Violins I

Hiro Kurosaki, *primer violí i violí sol*
Myriam Gevers
Sophie Gevers-Demoures
Catherine Girard

Violins II

Emmanuel Resche, *primer violí II*
Théotime Langlois de Swarte
Patrick Oliva
Christophe Robert
Satomi Watanabe

Violes

Galina Zinchenko, *primera viola*
Simon Heyerick
Lucia Peralta

Violoncels

Emmanuel Balssa
Alix Verzier

Flautes alemanyes

Serge Saitta
Charles Zebley

Oboès i oboè d'amor

Pier Luigi Fabretti
Astrid Knochlein
Machiko Ueno

Fagot

Claude Wassmer
Philippe Miqueu

Trompa

Anneke Scott

Trompetes

Emmanuel Alemany
Guy Ferber
Aline Théry

Percussió

Hervé Trovel

Baixos

Anicet Castel
Laurent Collobert
Christophe Gautier
Julien Neyer
David Witczak

Baix continu

Voloncel
David Simpson, *líder*

Contrabaix

Jonathan Cable

Orgue

Marie van Rhijn

Clavecí i direcció

William Christie

Equip Artístic

François bazola, *mestre del cor*
Thierry Montlahuc, *preparador d'idioma*
Yoann Moulin, *repetidor*

30 FESTIVAL CASTELL PERALADA

aniversari

Juliol-Agost 2016

07 JULIOL

AUDITORI PARC DEL CASTELL

CLÀSSICA

CONCERT INAUGURAL Lang Lang

PIANO

Arriba el pianista més carismàtic
Obres de Txaikovski, Bach i Chopin

15 JULIOL

AUDITORI PARC DEL CASTELL

LÍRICA

Gala 30 Aniversari

Les millors veus de la lírica
per celebrar 30 anys de Festival

Sondra RADVANSKY, Eva-Maria WESTBROEK, Carlos ÀLVAREZ, Marcelo ÀLVAREZ, Leo NUCCI
ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA I NACIONAL DE CATALUNYA
Daniele RUSTIONI, director musical
Ruggero RAIMONDI, director escènic

16 JULIOL

AUDITORI PARC DEL CASTELL

DANSA

Ailey II

The Next Generation of Dance

Tota la força de la companyia jove d'Alvin Ailey
Troy POWELL, director artístic

18 JULIOL

ESGLÉSIA DEL CARME

LÍRICA

Olga Peretyatko

SOPRANO
Debuta a Peralada l'estrella del *bel canto*

Obres de Mozart, Rachmàinov, Glinka i Rossini

29 JULIOL

AUDITORI PARC DEL CASTELL

DANSA

Roberto Bolle and Friends

01 AGOST

CLAUSTR DEL CARME

LÍRICA

Combattimento

Amor i lluites als madrigals de Monteverdi

VESPRES D'ARNADÍ amb Sara BLANCH i altres
Fausto NARDI, director musical
Joan Anton RECH, director d'escena

03 AGOST

ESGLÉSIA DEL CARME

LÍRICA

A. Rachvelishvili

MEZZOSOPRANO
La temperamental mezzosoprano torna al Festival

Cançons i àries d'òpera

05 AGOST

ESGLÉSIA DEL CARME

LÍRICA

Bryan Hymel

TENOR
El tenor heroic dels nostres dies

Amb la participació d'Irini KYRIAKIDOU, soprano
Cançons, àries i duets d'òpera

06 i 08 AGOST

AUDITORI PARC DEL CASTELL

ÒPERA

Turandot de PUCCINI

Nova producció del Festival Castell de Peralada

Irène THEORIN, Roberto ARONICA, Maria KATZARAVA, Andrea MASTRONI
COR INFANTIL AMICS DE LA UNIÓ (J.VILA, director)
COR INTERMEZZO
José Luis BASSO, director del Cor convidat
ORQUESTRA DEL GRAN TEATRE DEL LICEU
Giampaolo BISANTI, director musical
Mario GAS, director d'escena
Paco AZORIN, disseny d'escenografia

07 AGOST

ESGLÉSIA DEL CARME

LÍRICA

Xavier Sabata

CONTRATENOR
Alexandre el Gran, l'home que va conquerir el món

Capella CRACOVENSIS
Jan Tomasz ADAMUS, director musical i clavecí

Propers concerts al Palau

Cicle Coral Orfeó Català

Sala de Concerts

DUMENGE, 19.06.16 - 18.00 h

Margarida Codina Natividade, soprano
Cor Infantil de l'Orfeó Català
Orquestra de Cambra de Granollers
Josep Vila i Jover, direcció musical
Comediants, direcció escènica

E. Humperdinck: *Hansel i Gretel*
(versió catalana: Joan Maragall)

Preu: 12 euros

Palau 100 Piano

Sala de Concerts

DIMARTS, 21.06.16 - 20.30 h

Grigory Sokolov, piano

R. Schumann: *Arabesca op. 18*
R. Schumann: *Fantasia en Do major, op. 17*
F. Chopin: *2 Nocturns op. 32*
F. Chopin: *Sonata núm. 2, en Si bemoll menor, op. 35*

Preus: 20, 35 i 50 euros

Palau 100

Sala de Concerts

DILLUNS, 27.06.16 - 20.30 h

Wiener Philharmoniker Orchester
Daniele Gatti, director

L. van Beethoven: *Obertura Coriolà, op. 62*
R. Strauss: *Mort i transfiguració*
J. Brahms: *Simfonia núm. 1, en Do menor, op. 68*

Preus: 35, 50, 80, 110 i 200 euros

Cicle Coral Orfeó Català

Sala de Concerts

DIJOUS, 07.07.16 - 20.30 h

Orfeó Català (Josep Vila i Casañas, director)
Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana (Josep Vila i Casañas, director)
Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya
Antoni Ros Marbà, director

M. Blancafórt: *Solemne Cantata Virgo Maria*
P. I. Txaikovski: *Simfonia núm. 5, en Mi menor, op. 64*

Preus: 15 i 25 euros